

Brussell, 4 ta' Settembru 2025
(OR. en)

12460/25
ADD 4

Fajl Interistituzzjonali:
2025/0809 (NLE)

COLAC 137
POLCOM 221
SERVICES 53
FDI 48

PROPOSTA

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	3 ta' Settembru 2025
lil:	Is-Sa Thérèse BLANCHET, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Suġġett:	ANNESS tal- Proposta għal DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL dwar l-iffirmar, f'isem l-Unjoni Ewropea, u l-applikazzjoni proviżorja tal-Ftehim ta' Sħubija Strategika Politika, Ekonomika u ta' Kooperazzjoni bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa waħda, u l-Istati Uniti tal-Messiku, min-naħa l-oħra

Id-delegazzjonijiet isibu meħmuż id-dokument COM(2025) 809 annex.

Mehmuż: COM(2025) 809 annex

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 3.9.2025
COM(2025) 809 final

ANNEX 1 – PART 4/4

ANNESS

tal-

Proposta għal DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

dwar l-iffirmar, f'isem l-Unjoni Ewropea, u l-applikazzjoni provizorja tal-Ftehim ta' Shubija Strateġika Politika, Ekonomika u ta' Kooperazzjoni bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naha waħda, u l-Istati Uniti tal-Messiku, min-naha l-oħra

PARTI IV¹

DISPOŻIZZJONIJIET ISTITUZZJONALI U FINALI

KAPITOLU 1

QAFAS ISTITUZZJONALI

ARTIKOLU 1.1

Summit

1. L-ogħla livell ta' djalogu politiku u ta' politika bejn il-Partijiet għandu jkun fil-livell ta' Summit. Is-summits għandhom isiru fuq bażi biennali jew kif miftiehem b'mod reċiproku.
2. Is-summit għandu jipprovdi gwida ġenerali għas-shubija strateġika bejn il-Partijiet u għall-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim u għandu jipprovdi forum sabiex tiġi diskussa kwalunkwe kwistjoni bilaterali, reġjonali, bireġjonali jew internazzjonali ta' interess reċiproku.

¹ Meta dispożizzjoni jkun fiha referenza għal artikolu ieħor, mingħajr ma tispeċifika l-Parti ta' dan il-Ftehim fejn jinsab l-oġġett imsemmi, dak l-artikolu għandu jkun maħsub li jkun fil-Parti IV tal-Ftehim.

ARTIKOLU 1.2

Il-Kunsill Kongunt

1. Kunsill Kongunt huwa b'dan stabbilit. Il-Kunsill Kongunt għandu:
 - (a) jissorvelja t-tweġġ tal-oġġettivi ta' dan il-Ftehim;
 - (b) jissorvelja l-operat u l-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim;
 - (c) jeżamina kwalunkwe kwistjoni li tinħoloq fil-qafas ta' dan il-Ftehim; u
 - (d) jindirizza kwalunkwe kwistjoni bilaterali jew internazzjonali oħra ta' interess reċiproku.
2. Il-Kunsill Kongunt għandu jiltaqa' f'intervalli regolari, kull sentejn jew kif miftiehem b'mod reċiproku.
3. Il-Kunsill Kongunt għandu jkun magħmul minn rappreżentanti tal-Partijiet fil-livell ministerjali, f'konformità mal-arrangamenti interni rispettivi tal-Partijiet u filwaqt li jitqiesu l-kwistjonijiet speċifiċi li għandhom jiġu indirizzati f' kwalunkwe laqgħa partikolari. Il-Kunsill Kongunt għandu jiltaqa' fil-konfigurazzjonijiet kollha meħtieġa, bi ftehim reċiproku.

4. Il-Kunsill Kongunt għandu jistabbilixxi r-regoli ta' proċedura tiegħu stess, u r-regoli ta' proċedura tal-Kumitat Kongunt.
5. Il-Kunsill Kongunt għandu jkun kopresedut minn rappreżentant tal-Unjoni Ewropea u minn rappreżentant tal-Messiku, f'konformità mad-dispożizzjonijiet stipulati fir-regoli ta' proċedura tiegħu.
6. Il-Kunsill Kongunt għandu jkollu s-setgħa li jadotta deċiżjonijiet u rakkomandazzjonijiet, kif xieraq, kif previst f'dan il-Ftehim. Fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Partijiet I, II u IV ta' dan il-Ftehim, il-Kunsill Kongunt għandu jkollu wkoll is-setgħa li jadotta deċiżjonijiet u rakkomandazzjonijiet kif altrimenti miftiehem b'mod reċiproku mill-Partijiet. Id-deċiżjonijiet għandhom jorbtu lill-Partijiet, li għandhom jiehdu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jimplimentawhom.
7. Il-Kunsill Kongunt għandu jkollu s-setgħa li jemenda dan il-Ftehim jekk ikun hekk previst f'konformità mal-paragrafu 2 tal-Artikolu 2.4 (Emendi).
8. Il-Kunsill Kongunt għandu jadotta deċiżjonijiet u rakkomandazzjonijiet b'konsens bejn il-Partijiet f'konformità mar-regoli ta' proċedura tiegħu, wara t-tlestija tal-proċeduri interni rispettivi tagħhom meħtieġa għall-adozzjoni. Id-deċiżjonijiet għandhom jorbtu lill-Partijiet, li għandhom jiehdu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jimplimentawhom.
9. Il-Kunsill Kongunt jista' jiddelega lill-Kumitat Kongunt kwalunkwe waħda mill-funzjonijiet tiegħu, inkluża s-setgħa li jiehu deċiżjonijiet vinkolanti.

ARTIKOLU 1.3

Il-Kumitat Kongunt

1. Kumitat Kongunt huwa b'dan stabbilit. Il-Kumitat Kongunt għandu jassisti lill-Kunsill Kongunt fit-twettiq tal-funzjonijiet tiegħu.
2. Il-Kumitat Kongunt għandu jkun responsabbli mill-implimentazzjoni ġenerali ta' dan il-Ftehim, inklużi d-definizzjoni u s-superviżjoni ta' djalogi settorjali.
3. Il-Kumitat Kongunt għandu jhejji l-laqgħat tal-Kunsill Kongunt.
4. Il-Kumitat Kongunt għandu jkun magħmul minn rappreżentanti tal-Partijiet fil-livell uffiċjali għoli jew kif indikat mod ieħor mill-Partijiet u filwaqt li jitqiesu l-kwistjonijiet speċifiċi li għandhom jiġu indirizzati fi kwalunkwe laqgħa partikolari.
5. Il-Kumitat Kongunt għandu jiltaqa' f'konfigurazzjoni speċifika sabiex jindirizza l-kwistjonijiet kollha relatati mal-Parti III ta' dan il-Ftehim. Meta l-Kumitat Kongunt jindirizza kwalunkwe wahda minn dawk il-kwistjonijiet, dan għandu jkun magħmul minn rappreżentanti tal-Partijiet b'responsabbiltà għall-kwistjonijiet ta' kummerċ u investiment, kif previst fl-Artikolu 1.8 (Funzjonijiet Speċifiċi tal-Kumitat Kongunt) tal-Parti III ta' dan il-Ftehim.

6. Il-Kumitat Kongunt għandu jkun kopresedut minn rappreżentant tal-Unjoni Ewropea u minn rappreżentant tal-Messiku.

7. Il-Kumitat Kongunt għandu jiltaqa' kif miftiehem b'mod reċiproku, f'data u b'agenda miftiehma minn qabel mill-Partijiet, fi Brussell u fil-Belt tal-Messiku b'mod alternat. Jistgħu jissejhu laqgħat speċjali, bi ftehim reċiproku, fuq talba ta' Parti. Il-laqgħat jistgħu jsiru wkoll bi kwalunkwe mezz teknoloġiku disponibbli għall-Partijiet.

8. Il-Kumitat Kongunt għandu jkollu s-setgħa li jadotta deċiżjonijiet u rakkomandazzjonijiet fil-kazijiet previsti f'dan il-Ftehim jew f'oqsma li fihom il-Kunsill Kongunt ikun iddelega s-setgħat lilu. Id-deċiżjonijiet u rakkomandazzjonijiet għandhom jiġu adottati b'konsens bejn il-Partijiet f'konformità mar-regoli ta' proċedura tiegħu, wara t-tlestija tal-proċeduri interni rispettivi tagħhom meħtieġa għall-adozzjoni. Id-deċiżjonijiet għandhom jorbtu lill-Partijiet, li għandhom jiehdu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jimplimentawhom.

ARTIKOLU 1.4

Sottokumitati u Korpi Ohrajn

1. Il-Kumitat Kongunt jista' jistabbilixxi, jekk ikun meħtieġ u fuq bażi ad hoc, Sottokumitati jew korpi ohrajn sabiex jassistuh fl-eżerċitar tal-funzjonijiet tiegħu u sabiex jindirizzaw kompiti jew suġġetti speċifiċi. Huwa jista' jbidel il-kompiti assenjati lil, jew ixxolji, kwalunkwe Sottokumitat jew korp ieħor stabbilit għal dawk il-finijiet.

2. Il-Kumitat Kongunt għandu jadotta regoli ta' proċedura li jiddeterminaw il-kompożizzjoni, id-dmirijiet u l-funzjonament tas-Sottokumitati u ta' korpi oħrajn.
3. Hlief fejn previst mod ieħor f'dan il-Ftehim jew miftiehem bejn il-Partijiet, is-Sottokumitati u korpi oħrajn għandhom jiltaqgħu kif meħtiegħ jew fuq talba ta' kwalunkwe Parti jew tal-Kumitat Kongunt. Il-laqgħat għandhom isiru personalment jew bi kwalunkwe mezz teknoloġiku disponibbli għall-Partijiet. Meta jsiru personalment, il-laqgħat għandhom isiru fi Brussell u fil-Belt tal-Messiku b'mod alternat.
4. Is-Sottokumitati u korpi oħrajn għandhom ikunu kopreseduti minn rappreżentant tal-Unjoni Ewropea u minn rappreżentant tal-Messiku.
5. Is-Sottokumitati u korpi oħrajn għandhom jirrapportaw dwar l-attivitajiet tagħhom lill-Kumitat Kongunt.
6. L-istabbiliment ta' kwalunkwe wieħed mis-Sottokumitati jew ta' korpi oħrajn ma għandux iwaqqaf lil kwalunkwe Parti milli tressaq kwalunkwe kwistjoni direttament quddiem il-Kumitat Kongunt.
7. Sottokumitat għall-Iżvilupp u l-Kooperazzjoni Internazzjonali huwa b'dan stabbilit sabiex jikkoordina u jissorvelja l-implimentazzjoni tal-attivitajiet ta' kooperazzjoni fl-oqsma msemmija fil-Parti II tal-Ftehim. Huwa għandu jassisti lill-Kumitat Kongunt fit-twettiq tal-funzjonijiet tiegħu fir-rigward ta' dawn il-kwistjonijiet.

8 Sottokumitat Kontra l-Korruzzjoni fil-Kummerċ u l-Investment huwa b'dan stabbilit għall-finijiet tal-Artikolu 23 tal-Protokoll dwar il-Prevenzjoni tal-Korruzzjoni u l-Ġlieda kontriha.

9. Minbarra d-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu, l-operat tas-Sottokumitati u ta' korpi oħrajn stabbiliti mill-Artikolu 1.10 (Sottokumitati u Korpi Ohrajn tal-Parti III ta' dan il-Ftehim) tal-Parti III ta' dan il-Ftehim għandu jkun regolat mill-Parti III ta' dan il-Ftehim u s-Sottokumitati għandhom jirrapportaw lill-Kumitat Kongunt meta jiltaqa' fil-konfigurazzjoni tal-kummerċ tiegħu.

ARTIKOLU 1.5

Kumitat Parlamentari Kongunt

1. Kumitat Parlamentari Kongunt huwa b'dan stabbilit. Il-Kumitat Parlamentari Kongunt għandu jkun forum għal-laqgħat u l-iskambju ta' fehmiet u għat-trawwim ta' relazzjonijiet aktar mill-qrib.
2. Il-Kumitat Parlamentari Kongunt għandu jkun magħmul minn Membri tal-Parlament Ewropew u tal-Kungress tal-Messiku.
3. Il-Kumitat Parlamentari Kongunt għandu jkun kopresedut minn rappreżentant tal-Parlament Ewropew u minn rappreżentant tal-Kungress tal-Messiku.

4. Il-Kumitat Parlamentari Kongunt għandu jiltaqa' fi Brussell u fil-Messiku b'mod alternat f'intervalli li għandu jiddetermina huwa stess.
5. Il-Kumitat Parlamentari Kongunt jista' jistabbilixxi r-regoli ta' proċedura tiegħu stess.
6. Il-Kumitat Parlamentari Kongunt għandu jiġi informat bid-deċiżjonijiet u r-rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill Kongunt jew, jekk jiġu ddelegati, tal-Kumitat Kongunt. Il-Kumitat Parlamentari Kongunt jista' jitlob informazzjoni rilevanti dwar kwistjonijiet ta' rilevanza għal dan il-Ftehim.
7. Il-Kumitat Parlamentari Kongunt jista' jagħmel rakkomandazzjonijiet lill-Kunsill Kongunt.

ARTIKOLU 1.6

Ir-Relazzjoni mas-Soċjetà Ċivili

Il-Partijiet għandhom jikkonsultaw mas-soċjetà ċivili dwar kwistjonijiet ta' rilevanza għal dan il-Ftehim, b'mod partikolari permezz tal-interazzjoni mal-Gruppi Konsultattivi Domestiċi u mal-Forum tas-Soċjetà Ċivili msemmija fl-Artikoli 1.7 (Gruppi Konsultattivi Domestiċi) u 1.8 (Forum tas-Soċjetà Ċivili).

ARTIKOLU 1.7

Il-Gruppi Konsultattivi Domestiċi

1. Kull Parti għandha taħtar Grupp Konsultattiv Domestiku wiehed jew aktar fi żmien sena wara d-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim.
2. Il-Grupp Konsultattiv Domestiku għandu jagħti pariri lill-Parti kkonċernata dwar kwistjonijiet koperti minn dan il-Ftehim. Jekk jinhatru aktar minn Grupp Konsultattiv Domestiku wiehed, mhux aktar minn Grupp Konsultattiv Domestiku wiehed għandu jindirizza kull Parti tal-Ftehim.
3. Jekk jinhatru aktar minn Grupp Konsultattiv Domestiku wiehed, kull Grupp Konsultattiv Domestiku jista' jkollu membri differenti, iżda għandu jkun magħmul minn rappreżentanza bilanċjata ta' organizzazzjonijiet indipendenti tas-soċjetà ċivili, inklużi organizzazzjonijiet mhux governattivi, organizzazzjonijiet tan-negozju u trade unions attivi fuq kwistjonijiet ekonomiċi, tal-iżvilupp sostenibbli, soċjali, tad-drittijiet tal-bniedem, ambjentali u oħrajn.
4. Il-Grupp Konsultattiv Domestiku jista' jiltaqa' f'konfigurazzjonijiet differenti sabiex jiddiskuti kwistjonijiet ta' rilevanza għal Partijiet differenti ta' dan il-Ftehim.
5. Kull Parti għandha tiltaqa' mal-Grupp(i) Konsultattiv(i) Domestiku/Domestiċi tagħha mill-anqas darba fis-sena. Kull Parti għandha tikkunsidra l-fehmiet jew ir-rakkomandazzjonijiet sottomessi mill-Grupp(i) Konsultattiv(i) Domestiku/Domestiċi tagħha dwar kwistjonijiet ta' rilevanza għal dan il-Ftehim.

6. Sabiex tippromwovi s-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku tal-Grupp(i) Konsultattiv(i) Domestiku/Domestiċi, kull Parti għandha tippubblika l-lista ta' organizzazzjonijiet li jipparteċipaw fih(om), kif ukoll punt ta' kuntatt għal kull Grupp Konsultattiv Domestiku.
7. Il-Partijiet għandhom jinkoraġġixxu lill-Gruppi Konsultattivi Domestiċi rispettivi tagħhom sabiex jinteraġixxu ma' xulxin.

ARTIKOLU 1.8

Il-Forum tas-Socjetà Ċivili

1. Il-Partijiet għandhom jiffaċilitaw l-organizzazzjoni ta' Forum tas-Socjetà Ċivili mal-partiċipanti tal-Partijiet sabiex iwettqu djalogu pubbliku dwar kwistjonijiet ta' rilevanza għal dan il-Ftehim.
2. Il-Forum tas-Socjetà Ċivili għandu jiltaqa' flimkien mal-laqgħa tal-Kumitat Kongunt, inkluż meta l-Kumitat Kongunt jiltaqa' fil-konfigurazzjoni kummerċjali tiegħu. Il-Partijiet jistgħu jiffaċilitaw ukoll il-partiċipazzjoni fil-Forum tas-Socjetà Ċivili b'mezzi teknoloġiċi.

3. Il-Forum tas-Socjeta' Civili ghandu jkun miftuh għall-partecipazzjoni ta' organizzazzjonijiet indipendenti tas-socjeta' civili stabbiliti fit-territorji tal-Partijiet, inklużi l-membri ta' kull Grupp Konsultattiv Domestiku msemmi fl-Artikolu 1.7 (Gruppi Konsultattivi Domestiċi). Il-Partijiet għandhom jippromwovu rappreżentanza bilanċjata ta' organizzazzjonijiet indipendenti tas-socjeta' civili, inklużi organizzazzjonijiet nongovernattivi, organizzazzjonijiet tan-negozju u trade unions attivi fuq kwistjonijiet ekonomiċi, tal-iżvilupp sostenibbli, soċjali, tad-drittijiet tal-bniedem, ambjentali u oħrajn.

4. Ir-rappreżentanti tal-Partijiet li jipparteċipaw fil-Kumitat Kongunt jistgħu, kif xieraq, jiehdu sehem f'sessjoni tal-laqgħa tal-Forum tas-Socjeta' Civili sabiex jipprezentaw informazzjoni dwar kwistjonijiet li għandhom x'jaqsmu mal-funzjonament ta' dan il-Ftehim u sabiex jinvolvu ruħhom fi djalogu mal-Forum tas-Socjeta' Civili.

Dik is-sessjoni għandha tkun ippreseduta mill-kopresidenti tal-Kumitat Kongunt jew mir-rappreżentanti tagħhom, kif xieraq. Kull Parti għandha tippubblika d-dikjarazzjonijiet formali li tkun ipprezentat fil-Forum tas-Socjeta' Civili.

KAPITOLU 2

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

ARTIKOLU 2.1

Definizzjoni tal-Partijiet

Għall-finijiet ta' dan il-Ftehim:

- “Parti” tfisser l-Unjoni Ewropea jew l-Istati Membri tagħha jew l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha f'konformità mal-oqsma ta' kompetenza rispettivi tagħhom (il-“Parti tal-UE”), jew il-Messiku;
- “Partijiet” tfisser, minn naha, il-Parti tal-UE u, min-naha l-oħra, il-Messiku.

ARTIKOLU 2.2

Applikazzjoni Territorjali

1. Sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor, dan il-Ftehim għandu japplika fir-rigward tal-Unjoni Ewropea, għat-territorji li għalihom japplikaw it-TUE u t-TFUE u taħt il-kundizzjonijiet stipulati f'dawk it-Trattati. Id-dispożizzjonijiet dwar it-trattament tariffarju tal-merkanzija, ir-regoli tal-orijini u l-proċeduri tal-orijini japplikaw ukoll għat-territorju doganali tal-Unjoni Ewropea mhux kopert mill-ewwel sentenza. It-terminu "territorju" fil-Kapitolu 4 (Faċilitazzjoni Doganali u tal-Kummerċ) u fl-Artikoli 2.7 (Ogġetti li jergġhu jidhlu wara Tiswija jew Alterazzjoni), 2.13 (Dhul Temporanju ta' Ogġetti) u 25.66 (Mizuri ta' Infurzar fil-Fruntieri Relatati mad-Drittijiet tal-Proprietà Intellettwali) tal-Parti III għandu jinftehem, b'rabta mal-Parti tal-UE, bħala li jirreferi għat-territorju doganali tal-Unjoni Ewropea. It-territorju doganali tal-Unjoni Ewropea huwa t-territorju msemmi fl-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 952/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Ottubru 2013 li jistabbilixxi l-Kodiċi Doganali tal-Unjoni².

² Ir-Regolament (UE) Nru 952/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Ottubru 2013 li jistabbilixxi l-Kodiċi Doganali tal-Unjoni, kif ippubblikat f'Il-ĠU L 269, 10.10.2013, p. 1.

2. Sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor, dan il-Ftehim għandu japplika fir-rigward tal-Messiku, għat-territorju tal-art, għall-ispazju tal-ajru, għall-ilmijiet interni, għall-baħar territorjali u għal kwalunkwe żona lil hinn mill-ibħra territorjali tal-Messiku fejn il-Messiku jista' jeżerċita drittijiet sovrani u ġurisdizzjoni, kif iddeterminat mil-liġi domestika tiegħu, b'mod konsistenti mal-Konvenzjoni tan-NU dwar il-Liġi tal-Baħar, magħmula fil-Bajja ta' Montego fl-10 ta' Diċembru 1982.

ARTIKOLU 2.3

Twettiq tal-Obbligi

1. Kull Parti hija responsabbli mill-osservanza tad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim. Għal dak il-ghan, il-Partijiet għandhom jiehdu kwalunkwe miżura ġenerali jew speċifika meħtieġa għat-twettiq tal-obbligi tagħhom skont dan il-Ftehim.
2. Jekk waħda mill-Partijiet tqis li l-Parti l-oħra tkun naqset milli twettaq kwalunkwe wieħed mill-obbligi skont il-Parti III ta' dan il-Ftehim, għandhom japplikaw il-mekkaniżmi speċifiċi previsti f'dik il-Parti tal-Ftehim.
3. Jekk xi waħda mill-Partijiet tqis li l-Parti l-oħra tkun naqset milli tissodisfa xi wieħed mill-obbligi li huma deskritti bħala elementi essenzjali fl-Artikolu 2 tal-Parti I u fl-Artikolu 1.4 tal-Parti II, hija tista' tieħu miżuri xierqa. Għall-fini ta' dan il-paragrafu, "miżuri xierqa" jistgħu jinkludu s-suspensjoni, parzjalment jew kompletament, ta' dan il-Ftehim.

4. Jekk waħda mill-Partijiet tqis li l-Parti l-oħra tkun naqset milli twettaq kwalunkwe obbligu f'dan il-Ftehim, hlief dawk li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-paragrafi 2 u 3 hawn fuq, hija għandha tinnotifika lill-Parti l-oħra u tipprovdi l-informazzjoni rilevanti kollha. Il-Partijiet għandhom jagħmlu konsultazzjonijiet taħt l-awspicji tal-Kunsill Kongunt bil-ħsieb li jilhqu soluzzjoni aċċettabbli b'mod reċiproku. Meta l-Kunsill Kongunt ma jkunx jista' jilhaq soluzzjoni aċċettabbli b'mod reċiproku, il-Parti notifikanti tista' tieħu miżuri xierqa. Għall-fini ta' dan il-paragrafu, "miżuri xierqa" jistgħu jinkludu s-sospensjoni biss tal-Partijiet I, II u IV ta' dan il-Ftehim.

5. Il-"miżuri xierqa" msemmija fil-paragrafi 3 u 4 hawn fuq għandhom jittiehdu b'rispett shiħ għad-dritt internazzjonali u għandhom ikunu proporzjonati għan-nuqqas ta' implimentazzjoni tal-obbligi skont dan il-Ftehim. Trid tingħata prijorità lil dawk li l-anqas ifixxlu l-funzjonament ta' dan il-Ftehim. Huwa mifhum li s-sospensjoni, parzjalment jew kompletament, ta' dan il-Ftehim tkun miżura tal-aħħar għażla.

ARTIKOLU 2.4

Emenda

1. Dan il-Ftehim jista' jiġi emendat permezz ta' ftehim bil-miktub bejn il-Partijiet. Kwalunkwe emenda għandha tidhol fis-seħh fid-data miftiehma mill-Partijiet u mat-tlestija tar-rekwiziti u l-proċeduri legali rispettivi tagħhom.

2. Minkejja l-paragrafu 1, dan il-Ftehim jista' jiġi emendat fil-kazijiet speċifikati f' dan il-Ftehim b' deċiżjoni tal-Kunsill Kongunt jew, jekk ikun iddelegat, tal-Kumitat Kongunt, sabiex jiġi mmodifikati d-dispożizzjonijiet jew l-annessi ta' dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 2.5

Dhul fis-Seħħ u Applikazzjoni Provvizorja

1. Dan il-Ftehim għandu jiġi ffirmat u approvat mill-Partijiet f'konformità mal-proċeduri interni rispettivi tagħhom.
2. Dan il-Ftehim għandu jidhol fis-seħħ fl-ewwel jum tat-tieni xahar wara d-data li fiha l-Partijiet ikunu nnotifikaw lil xulxin bit-tlestija tal-proċeduri interni għal dak l-iskop.
3. Minkejja l-paragrafu 2 u sakemm jidhol fis-seħħ, l-Unjoni Ewropea u l-Messiku jistgħu japplikaw dan il-Ftehim b'mod provvizorju, kompletament jew parzjalment, f'konformità mal-proċeduri interni rispettivi tagħhom, kif applikabbli.

4. L-applikazzjoni provvizorja għandha tibda fl-ewwel jum tat-tieni xahar wara d-data li fiha:
- (a) l-Unjoni Ewropea tkun innotifikat lill-Messiku bit-tlestija tal-proċeduri interni tagħha, filwaqt li tindika l-partijiet ta' dan il-Ftehim li għandhom jiġu applikati b'mod provvizorju; u
 - (b) il-Messiku jkun innotifika lill-Unjoni Ewropea bit-tlestija tal-proċeduri interni tiegħu.
5. Matul il-perjodu ta' applikazzjoni provvizorja, id-dispożizzjonijiet tal-Ftehim ta' Shubija Ekonomika, Koordinazzjoni Politika u Kooperazzjoni bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naha, u l-Istati Uniti tal-Messiku, min-naha l-oħra, li gie ffirmat fi Brussell fit-8 ta' Diċembru 1997, ikomplu japplikaw sa fejn ma jkunux koperti mill-applikazzjoni provvizorja ta' dan il-Ftehim.
6. L-Unjoni Ewropea jew il-Messiku jistgħu jinnotifikaw lill-Parti l-oħra bil-miktub bl-intenzjoni tagħhom li jtemmu l-applikazzjoni provvizorja ta' dan il-Ftehim. It-terminazzjoni għandha tidhol fis-sehh fl-ewwel jum tat-tieni xahar wara dik in-notifika.

7. Jekk dan il-Ftehim jew ċerti dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim jiġu applikati b'mod provviżorju f'konformità mal-paragrafu 4, il-Partijiet għandhom jifhmu t-terminu "data tad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim" bħala li jfisser id-data tal-applikazzjoni provviżorja. Il-Kumitat Kongunt u korpi oħrajn stabbiliti skont dan il-Ftehim jistgħu jeżerċitaw il-funzjonijiet tagħhom matul l-applikazzjoni provviżorja ta' dan il-Ftehim. Kwalunkwe deċiżjoni jew rakkomandazzjoni adottata fl-eżerċitar tal-funzjonijiet tagħhom ma għandhiex tibqa' effettiva jekk l-applikazzjoni provviżorja ta' dan il-Ftehim tiġi tterminata skont il-paragrafu 6.

8. In-notifiki magħmula f'konformità ma' dan l-Artikolu għandhom jintbagħtu, għall-Unjoni Ewropea, lis-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u, għall-Messiku, lill-Ministeru għall-Affarijiet Barranin tal-Messiku, li għandhom ikunu d-depożitorji ta' dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 2.6

Ir-Relazzjoni ma' Ftehimiet Oħrajn

1. Il-Ftehim ta' Shubija Ekonomika, Koordinazzjoni Politika u Kooperazzjoni bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa waħda, u l-Istati Uniti tal-Messiku, min-naħa l-oħra, li ġie ffirmat fi Brussell fit-8 ta' Diċembru 1997, inkluża kwalunkwe deċiżjoni sussegwenti mill-korpi istituzzjonali tagħhom, ħlief għad-Deċiżjoni Nru 5/2004 tal-Kunsill Kongunt UE-Messiku tal-15 ta' Diċembru 2004 li tadotta, skont l-Artikolu 17(3) tad-Deċiżjoni Nru 2/2000, Anness tad-Deċiżjoni msemmija dwar l-assistenza amministrattiva reċiproka fi kwistjonijiet doganali, għandu jithassar u jiġi ssostitwit b'dan il-Ftehim.

2. Il-Ftehim Interim dwar il-Kummerċ bejn l-UE u l-Messiku għandu jithassar u jiġi ssostitwit b'dan il-Ftehim mad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim.
3. Ir-referenzi għall-ftehimiet imsemmija hawn fuq fil-ftehimiet l-oħrajn kollha bejn il-Partijiet għandhom jiġu interpretati bħala li jirreferu għal dan il-Ftehim.
4. Il-Partijiet jistgħu jikkomplementaw dan il-Ftehim billi jikkonkludu ftehimiet speċifiċi fi kwalunkwe qasam ta' kooperazzjoni li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Ftehim. Tali ftehimiet speċifiċi għandhom jiffurmaw parti integrali mir-relazzjonijiet bilaterali ġenerali kif regolati minn dan il-Ftehim u għandhom ikunu soġġetti għall-qafas istituzzjonali komuni stabbilit skont dan il-Ftehim.
5. Il-ftehimiet eżistenti relatati ma' oqsma speċifiċi ta' kooperazzjoni li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Ftehim għandhom jitqiesu li jiffurmaw parti integrali mir-relazzjonijiet bilaterali ġenerali regolati minn dan il-Ftehim u għandhom ikunu soġġetti għall-qafas istituzzjonali komuni stabbilit skont dan il-Ftehim.
6. Mad-dhul fis-seħh tal-Ftehim, kwalunkwe deċiżjoni adottata mill-Kunsill tal-Kummerċ stabbilit mill-Ftehim Interim dwar il-Kummerċ bejn l-UE u l-Messiku, iffirmit fi X, għandha titqies li giet adottata mill-Kunsill Kongunt stabbilit mill-Artikolu 1.2. Kwalunkwe deċiżjoni adottata mill-Kumitat tal-Kummerċ stabbilit mill-Ftehim Interim dwar il-Kummerċ bejn l-UE u l-Messiku għandha titqies li giet adottata mill-Kumitat Kongunt stabbilit mill-Artikolu 1.3.

7. Minkejja l-Artikolu 2.6(2):

- (a) il-miżuri temporanji adottati skont l-Artikoli 2.24(7) u 20.4 tal-Ftehim Interim dwar il-Kummerċ bejn l-UE u l-Messiku, li huma fis-seħh fid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim, għandhom jibqgħu applikabbli sal-iskadenza naturali tagħhom;
- (b) il-miżuri ta' salvagwardja bilaterali adottati skont it-Taqsima C tal-Kapitolu 5 tal-Ftehim Interim dwar il-Kummerċ bejn l-UE u l-Messiku, fis-seħh fid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim, għandhom jibqgħu applikabbli sal-iskadenza naturali tagħhom;
- (c) il-proċeduri għas-soluzzjoni tat-tilwim li jkunu diġà nbdew skont l-Artikolu 31.6 tal-Ftehim Interim dwar il-Kummerċ bejn l-UE u l-Messiku għandhom, mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim, jitqiesu bħala tilwima skont dan il-Ftehim u għandhom ikomplu sat-tlestija tagħhom; u
- (d) l-eżitu vinkolanti ta' kwalunkwe proċedura għas-soluzzjoni tat-tilwim mibdija skont l-Artikolu 31.6 tal-Ftehim Interim dwar il-Kummerċ bejn l-UE u l-Messiku għandu jibqa' vinkolanti fuq il-Partijiet wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim.

8. Il-Partijiet ma għandhomx ikunu jistgħu jressqu proċedimenti għas-soluzzjoni tat-tilwim skont dan il-Ftehim dwar kwistjonijiet li kienu s-sugġett ta' rapport finali tal-bord skont il-Kapitolu 31 tal-Ftehim Interim dwar il-Kummerċ bejn l-UE u l-Messiku.

9. Il-perjodi tranżizzjonali li jkunu diġà għaddew kompletament jew parzjalment skont il-Ftehim Interim dwar il-Kummerċ bejn l-UE u l-Messiku għandhom jitqiesu meta jiġu kkalkolati l-perjodi tranżizzjonali previsti f' dispożizzjonijiet ekwivalenti taht dan il-ftehim. Tali perjodi tranżizzjonali skont dan il-Ftehim għandhom jiġu kkalkolati mid-data tad-dhul fis-sehh ta' dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 2.7

Annessi, Protokolli u Dikjarazzjonijiet Kongunti

1. L-annessi, inkluzi l-appendiċijiet, il-protokolli u n-noti tagħhom, u d-dikjarazzjonijiet kongunti ta' dan il-Ftehim, għandhom jiffurmaw parti integrali minnu.
2. Kull Anness ta' dan il-Ftehim, inkluzi l-appendiċijiet tiegħu, identifikat b'kodiċi li jibda b'numru Gharbi, għandu jiffurma parti integrali mill-kapitolu tal-Parti III ta' dan il-Ftehim li huwa identifikat bl-istess numru Gharbi u li fih issir referenza għal dak l-Anness partikolari.
3. L-Annessi minn I sa VII ta' dan il-Ftehim, inkluzi l-appendiċijiet tagħhom, li huma identifikati minn numru Ruman, għandhom jiffurmaw parti integrali mill-Kapitoli 10 sa 19 tal-Parti III ta' dan il-Ftehim. Sakemm ma jkunx previst mod ieħor, id-definizzjonijiet stabbiliti fil-Kapitoli 10 sa 19 japplikaw bl-istess mod għal dawk l-annessi.

ARTIKOLU 2.8

Eċċezzjoni tas-Sigurtà

F'dan il-Ftehim ma hemm xejn li għandu jiġi interpretat b'hekk:

- (a) li jirrikjedi li Parti tagħti jew tippermetti l-aċċess għal kwalunkwe informazzjoni, li hija tqis li d-divulgazzjoni tagħha tmur kontra l-interessi tas-sigurtà essenzjali tagħha; jew
- (b) li jwaqqaf lil Parti milli tiegħu azzjoni li hija tqis li hija neċessarja għall-protezzjoni tal-interessi tas-sigurtà essenzjali tagħha:
 - (i) marbuta mal-produzzjoni jew mat-traffikar ta' armi, munizzjon u strumenti tal-gwerra u ma' tali traffikar jew tranżazzjonijiet ta' oġġetti u materjali oħrajn, imwettqa direttament jew indirettament għall-fini ta' forniment ta' stabbiliment militari;
 - (ii) relatata mal-provvista ta' servizzi u teknoloġija, u ma' attivitajiet ekonomiċi, imwettqa direttament jew indirettament għall-fini ta' forniment ta' stabbiliment militari;
 - (iii) relatata ma' materjali fissili u fużjonabbli jew mal-materjali li minnhom jiġu dderivati;
 - (iv) meħuda fi żmien ta' gwerra jew f'emergenza oħra fir-relazzjonijiet internazzjonali;

- (c) li jzomm lil xi Parti milli tieġu kwalunkwe azzjoni sabiex twettaq l-obbligi internazzjonali tagħha skont il-Karta tan-NU għall-fini taż-żamma tal-paċi u s-sigurtà internazzjonali.

ARTIKOLU 2.9

L-Adeżjoni ta' Stati Membri Ġodda mal-Unjoni Ewropea

1. L-Unjoni Ewropea għandha tinforma minnufih lill-Messiku bi kwalunkwe talba minn pajjiż terz sabiex jaderixxi mal-Unjoni Ewropea.
2. L-Unjoni Ewropea għandha tinnotifika lill-Messiku bid-dhul fis-seħh ta' kwalunkwe trattat li jikkonċerna l-adeżjoni ta' pajjiż terz mal-Unjoni Ewropea (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ it-“Trattat ta' Adeżjoni”).
3. Matul in-negozjati bejn l-Unjoni Ewropea u l-pajjiż terz li jkun qiegħed ifittex l-adeżjoni, l-Unjoni Ewropea għandha:
 - (a) tipprovdi, fuq talba tal-Messiku, u sa fejn possibbli, kwalunkwe informazzjoni rigward kwalunkwe kwistjoni koperta minn dan il-Ftehim; u
 - (b) tqis kwalunkwe tħassib espress mill-Messiku b'rabta mal-kwistjonijiet koperti taħt dan il-Ftehim.

4. Stat Membru ġdid tal-Unjoni Ewropea għandu jaderixxi ma' dan il-Ftehim f'konformità mat-termini deċiżi mill-Kunsill Kongunt. Dik l-adeżjoni għandha tidhol fis-seħh mid-data tal-adeżjoni tal-Istat Membru l-ġdid mal-Unjoni Ewropea. Il-Kunsill Kongunt għandu jemenda dan il-Ftehim b'deċiżjoni u b'hekk jistabbilixxi t-termini tal-adeżjoni.
5. Minkejja l-paragrafu 4, fir-rigward tal-Parti III ta' dan il-Ftehim, il-Kumitat Kongunt li jiltaqa' fil-konfigurazzjoni tal-kummerċ għandu:
- (a) jeżamina, biżżejjed qabel id-data tal-adeżjoni, kwalunkwe effett ta' tali adeżjoni fuq dan il-Ftehim; u
 - (b) qabel id-dhul fis-seħh tal-adeżjoni tal-pajjiż terz mal-Unjoni Ewropea, jindirizza l-effetti ta' tali adeżjoni fuq dan il-Ftehim u jaqbel fuq kwalunkwe emenda, aġġustament jew miżura tranzizzjonali meħtieġa relatati mal-Parti III ta' dan il-Ftehim, sabiex tkun tista' ssir l-applikazzjoni ta' dik il-Parti mill-Partijiet sa fejn ikun possibbli mid-data tal-adeżjoni tal-Istat Membru l-ġdid mal-Unjoni Ewropea.
6. Id-deċiżjonijiet tal-Kunsill Kongunt u tal-Kumitat Kongunt għandhom jiġu adottati f'konformità mal-Artikolu 1.2 (Kunsill Kongunt).

ARTIKOLU 2.10

L-Adeżjonijiet Futuri ma' dan il-Ftehim

Dan il-Ftehim huwa miftuħ għall-adeżjoni minn kwalunkwe Stat li huwa lest li jikkonforma mal-obbligi stabbiliti f'dan il-Ftehim, soġġett għal tali termini u kundizzjonijiet li jistgħu jiġu miftiehma bejn l-Istat u l-Partijiet, u wara l-approvazzjoni f'konformità mal-proċeduri legali applikabbli ta' kull Parti u tal-Istat aderenti.

ARTIKOLU 2.11

Drittijiet Privati

F'dan il-Ftehim ma hemm xejn li għandu jiġi interpretat bħala li jagħti drittijiet lill-persuni, jew li jimponi obbligi fuqhom, minbarra dawk maħluqa bejn il-Partijiet skont id-dritt internazzjonali pubbliku jew, mingħajr preġudizzju għal-leġiżlazzjoni domestika tal-Messiku, bħala li jippermetti li dan il-Ftehim ikun direttament invokat fis-sistemi legali domestiċi tal-Partijiet.

ARTIKOLU 2.12

Testi Awtentiċi

Dan il-Ftehim huwa mfassal f'kopji duplikati bil-Bulgaru, il-Kroat, iċ-Ċek, id-Daniż, in-Netherlandiż, l-Ingliż, l-Estonjan, il-Finlandiż, il-Franċiż, il-Ġermaniż, il-Grieg, l-Ungeriz, it-Taljan, l-Irlandiż, il-Latvjan, il-Litwan, il-Malti, il-Pollakk, il-Portugiż, ir-Rumen, is-Slovakk, is-Sloven, l-Ispanjol u l-Iżvediż, b'kull test ikun ugwalment awtentiku.

ARTIKOLU 2.13

Durata u Terminazzjoni

1. Dan il-Ftehim għandu jibqa' fis-sehħ għal perjodu mhux limitat.
2. L-Unjoni Ewropea jew il-Messiku jistgħu jinnotifikaw lill-Parti l-oħra bil-miktub bl-intenzjoni tagħhom li jitterminaw dan il-Ftehim. It-terminazzjoni għandha ssehh 6 xhur wara d-data tal-wasla ta' dik in-notifika.

PROTOKOLL
DWAR IL-PREVENZJONI TAL-KORRUZZJONI U L-ĠLIEDA KONTRIHA

TAQSIMA A

Dispożizzjonijiet Ġenerali

ARTIKOLU 1

Objettivi

1. Il-Partijiet jafferma l-impenn tagħhom li jipprevjenu u jiġġieldu l-korruzzjoni fil-kummerċ u l-investiment internazzjonali u jfakkru li l-korruzzjoni fil-kummerċ u l-investiment timmina l-governanza tajba u l-iżvilupp ekonomiku u tfixx il-kundizzjonijiet kompetittivi internazzjonali.
2. Il-Partijiet jirrikonoxxu li l-korruzzjoni tista' taffettwa l-kummerċ u l-investiment internazzjonali minhabba li tista' tikkomprometti l-opportunitajiet ta' aċċess għas-suq u tnaqqas l-impenji mmirati lejn il-ħolqien ta' kundizzjonijiet ekwi. Il-korruzzjoni li taffettwa l-kummerċ u l-investiment tista' tagħxi bħala ostaklu mhux tariffarju għall-investituri u l-intrapriżi li jfittxu li jipparteċipaw fil-kummerċ u l-investiment internazzjonali.
3. Il-Partijiet jirrikonoxxu l-importanza tal-ġlieda kontra l-korruzzjoni ta' uffiċjali pubbliċi u fis-settur privat li taffettwa l-kummerċ u l-investiment internazzjonali.

4. Il-Partijiet jirrikonoxxu li l-korruzzjoni hija kwistjoni tranżnazzjonali marbuta ma' forom oħrajn ta' kriminalità tranżnazzjonali u ekonomika, inkluż il-ħasil tal-flus, u għandha tigi indirizzata b'approċċ multidixxiplinari u b'kooperazzjoni mill-qrib fil-livell internazzjonali.
5. Il-Partijiet jirrikonoxxu l-ħtieġa li jibnu l-integrità u jtejbu t-trasparenza kemm fis-settur pubbliku kif ukoll f'dak privat u li kull settur għandu responsabbiltajiet komplementari f'dak ir-rigward.
6. Il-Partijiet jirrikonoxxu l-importanza ta' inizjattivi reġjonali u multilaterali, inkluż fin-Nazzjonijiet Uniti, fid-WTO, fl-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (minn hawn 'il quddiem imsejha "OECD"), fit-Task Force ta' Azzjoni Finanzjarja (minn hawn 'il quddiem imsejha "FATF"), fil-Kunsill tal-Ewropa u fl-Organizzazzjoni tal-Istati Amerikani, sabiex jipprevjenu u jiġġieldu l-korruzzjoni fi kwistjonijiet li jaffettwaw il-kummerċ u l-investment internazzjonali u jimpenjaw ruħhom li jaħdmu flimkien sabiex jinkoraġġixxu u jappoġġaw inizjattivi xierqa.
7. Il-Partijiet itennu l-impenn kondiviż tagħhom skont l-Għan 16 tal-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli li jnaqqsu sostanzjalment il-korruzzjoni u t-tixhim fil-forom kollha tagħhom.
8. Il-Partijiet jirrikonoxxu l-ħidma importanti mwettqa mill-Grupp ta' Hidma tal-G20 dwar il-Ġlieda Kontra l-Korruzzjoni u jafferma mill-ġdid l-appoġġ tagħhom għall-Prinċipji ta' Livell Għoli rilevanti miftiehma fil-G20.
9. L-objettiv ta' dawn id-dispożizzjonijiet huwa li jistabbilixxu qafas bilaterali ta' impenji għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni li taffettwa l-kummerċ u l-investment internazzjonali fir-relazzjoni bejn il-Partijiet.

ARTIKOLU 2

Kamp ta' applikazzjoni

Dan il-Protokoll japplika għall-prevenzjoni tal-korruzzjoni u l-ġlieda kontriha fir-rigward ta' kwalunkwe kwistjoni koperta mill-Parti III ta' dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 3

Ir-Relazzjoni ma' Ftehimiet Oħrajn

F'dan il-Protokoll ma hemm xejn li għandu jaffettwa d-drittijiet u l-obbligi tal-Partijiet skont il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti kontra l-Korruzzjoni, adottata mill-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti fil-31 ta' Ottubru 2003 fil-Kwartieri Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti fi New York (minn hawn 'il quddiem imsejha "UNCAC"); il-Konvenzjoni dwar il-Ġlieda Kontra t-Tixhim ta' Uffiċjali Pubbliċi Barranin fi Tranzazzjonijiet Kummerċjali Internazzjonali, magħmula f'Parigi fil-21 ta' Novembru 1997; il-Konvenzjoni Inter-Amerikana Kontra l-Korruzzjoni, magħmula f'Caracas fid-29 ta' Marzu 1996; l-istrumenti legali rilevanti adottati mill-Kunsill tal-Ewropa; u kwalunkwe strument legali internazzjonali rilevanti ieħor adottat minn kull Parti.

TAQSIMA B

Miżuri għall-Ġlieda Kontra l-Korruzzjoni

ARTIKOLU 4

It-Tixhim Attiv u Passiv ta' Uffiċjali Pubbliċi

Il-Partijiet jirrikonoxxu l-importanza tal-ġlieda kontra t-tixhim attiv u passiv ta' uffiċjali pubbliċi li jaffettwa l-kummerċ u l-investiment internazzjonali. Għal dak il-għan, huma jafferma mill-ġdid b'mod partikolari l-impenji tagħhom skont l-Artikoli 15 u 16 tal-UNCAC sabiex jadottaw jew iżommu tali miżuri legiżlattivi u oħrajn li jistgħu jkunu meħtieġa sabiex jistabbilixxu bħala reati kriminali t-tixhim attiv u passiv ta' uffiċjali pubbliċi u t-tixhim attiv ta' uffiċjali pubbliċi barranin u uffiċjali ta' organizzazzjonijiet internazzjonali pubbliċi, meta jitwettqu intenzjonalment, u jikkunsidraw li jadottaw tali miżuri legiżlattivi u oħrajn li jistgħu jkunu meħtieġa sabiex jistabbilixxu bħala reati kriminali t-tixhim passiv ta' uffiċjali pubbliċi barranin u uffiċjali ta' organizzazzjonijiet internazzjonali pubbliċi, meta tali tixhim jitwettaq intenzjonalment.

ARTIKOLU 5

It-Tixhim Attiv u Passiv fis-Settur Privat

1. Il-Partijiet jirrikonoxxu l-importanza tal-glieda kontra t-tixhim attiv u passiv fis-settur privat li jaffettwa l-kummerè u l-investiment internazzjonali. Għal dak il-ghan, huma jfakkru fil-htieġa li jikkonformaw mal-impenji tagħhom skont l-UNCAC u jafferaw mill-gdid b'mod partikolari l-impenji tagħhom skont l-Artikolu 21 tal-UNCAC li jikkunsidraw l-adozzjoni ta' tali miżuri legiżlattivi u oħrajn li jistgħu jkunu meħtieġa sabiex jistabbilixxu bħala reati kriminali t-tixhim attiv u passiv fis-settur privat, meta tali tixhim jitwettaq intenzjonalment matul attivitajiet ekonomiċi, finanzjarji jew kummerċjali.

2. Il-Partijiet jirrikonoxxu li l-pagamenti ta' faċilitazzjoni magħmula lill-uffiċjali pubbliċi jikkostitwixxu forma ta' tixhim, ifixklu l-isforzi sabiex tiġi miġġielda l-korruzzjoni u jincentivaw it-tixhim f'pajjiżi barranin. Għal dak il-ghan, il-Partijiet jafferaw mill-gdid l-impenn tagħhom skont il-paragrafu 4 tal-Artikolu 12 tal-UNCAC li ma jippermettux it-tnaqqis tat-taxxa tal-ispejjeż li jikkostitwixxu tixhim u, fejn xieraq, spejjeż oħrajn imġarrba sabiex tissokta l-imġiba korrotta.

ARTIKOLU 6

Il-Korruzzjoni u l-Hasil tal-Flus

Il-Partijiet, filwaqt li jirrikonoxxu l-interkonnessjoni bejn il-korruzzjoni u l-hasil tal-flus, jafferma mill-ġdid l-impenji tagħhom skont l-Artikolu 23 tal-UNCAC.

ARTIKOLU 7

Ir-Responsabbiltà ta' Persuni Ġuridiċi

Il-Partijiet jirrikonoxxu li l-istabbiliment tar-responsabbiltà tal-persuni ġuridiċi u l-iżgurar ta' sanzjonijiet kriminali jew mhux kriminali effettivi, proporzjonati u dissważivi huma meħtieġa sabiex tiġi avvanzata l-ġlieda globali kontra l-korruzzjoni fil-kummerċ u l-investiment internazzjonali. Għal dak il-ghan, il-Partijiet jafferma mill-ġdid l-impenji tagħhom skont l-Artikolu 26 tal-UNCAC u jfakkru fl-appoġġ tagħhom għall-Prinċipji ta' Livell Għoli tal-G20 dwar ir-Responsabbiltà tal-Persuni Ġuridiċi għall-Korruzzjoni.

TAQSIMA C

Miżuri għall-Prevenzjoni tal-Korruzzjoni fis-Settur Privat

ARTIKOLU 8

Imġiba Responsabbli fin-Negozju

1. Il-Partijiet jirrikonoxxu l-importanza ta' miżuri preventivi u ta' imġiba responsabbli fin-negozju, inklużi obbligi ta' rapportar finanzjarju u mhux finanzjarju u prattiki ta' responsabbiltà soċjali korporattiva sabiex tiġi evitata l-korruzzjoni; u r-rwol tal-kummerċ sabiex jintlaħaq dan l-oġettiv.
2. Il-Partijiet jirrikonoxxu l-ħtieġa li jitqiesu l-ħtiġijiet u r-restrizzjonijiet tal-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (minn hawn 'il quddiem imsejha "SMEs") f'termini tal-obbligi ta' rapportar.
3. Il-Partijiet ifakkru fl-appoġġ tagħhom għal-Linji Gwida tal-OECD għall-Intrapriżi Multinazzjonali b'rabta mal-ġlieda kontra l-korruzzjoni.

ARTIKOLU 9

Rapportar Finanzjarju u Mhux Finanzjarju

1. F'konformità mal-impenji tagħhom skont l-UNCAC u f'konformità mal-prinċipji fundamentali tal-liġi tagħhom, il-Partijiet jirrikonoxxu l-importanza li jissahħu l-istandards tal-kontabilità u tal-awditjar fis-settur privat bħala mezz sabiex tiġi evitata l-korruzzjoni u jirrikonoxxu b'mod partikolari li l-miżuri li ġejjin, fost l-oħrajn, jistgħu jilhqqu dan l-oġettiv:
 - (a) l-iżgurar li l-intrapriżi privati, filwaqt li jitqiesu l-istruttura u d-daqs tagħhom, u b'mod partikolari l-htigijiet speċifiċi tal-SMEs, jimplimentaw miżuri sabiex jassistu fil-prevenzjoni u l-iskoperta ta' atti ta' korruzzjoni, li jistgħu jinkludu konformità ma' kodiċi ta' governanza korporattiva, funzjoni ta' awditjar intern jew kontrolli interni suffiċjenti; u
 - (b) l-iżgurar li l-kontijiet u r-rapporti finanzjarji meħtieġa ta' dawg l-intrapriżi privati jkunu soġġetti għal proċeduri xierqa ta' awditjar u ċertifikazzjoni.
2. Il-Partijiet għandhom iheggu lill-intrapriżi, il-banek u l-kumpaniji tal-assigurazzjoni elenkati jirrapportaw dwar il-miżuri li jkunu hađu sabiex jipprevjenu u jiġġieldu l-korruzzjoni. Il-Partijiet għandhom jieħdu tali miżuri li jistgħu jkunu meħtieġa fir-rigward tad-divulgazzjoni ta' tali rapporti.
3. Il-Partijiet għandhom jieħdu kwalunkwe miżura li tista' tkun meħtieġa, f'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti tagħhom, dwar id-divulgazzjoni tar-rapporti finanzjarji u ż-żamma tal-istandards ta' kontabilità u awditjar.

4. Kull Parti għandha tagħmel ħilitha sabiex tikkunsidra li tadotta jew iżzomm miżuri li jirrikjedu li l-awdituri esterni jirrapportaw lill-awtoritajiet kompetenti kwalunkwe att suspettat rigward ir-reati speċifikati fl-Artikoli 4, 5 u 6. Jekk dak ir-rapportar ikun mehtieġ, il-Partijiet għandhom jiżguraw li l-awdituri esterni li jagħmlu dawk ir-rapporti b'mod raġonevoli u *in bona fide* jkunu protetti minn azzjoni legali rigward il-ksur ta' kwalunkwe restrizzjoni kuntrattwali jew legali fuq id-divulgazzjoni tal-informazzjoni.

ARTIKOLU 10

It-Trasparenza fis-Settur Privat

1. Il-Partijiet jirrikonoxxu li t-trasparenza tista' tikkontribwixxi għall-prevenzjoni tal-korruzzjoni fil-qasam tal-kummerċ u l-investment internazzjonali u, għal dak il-għan, ifakkru l-impenji tagħhom skont il-paragrafu 2 tal-Artikolu 12 tal-UNCAC. B'mod partikolari, il-miżuri li ġejjin jistgħu jilhqqu l-oġettiv li jiżguraw trasparenza akbar fis-settur privat involut f'attivitajiet kummerċjali relatati mal-kummerċ u l-investment skont il-Parti III ta' dan il-Ftehim:

- (a) il-promozzjoni tal-iżvilupp ta' standards u proċeduri mfassla sabiex jissalvagwardjaw l-integrità tal-entitajiet privati rilevanti, inklużi kodiċijiet ta' kondotta għat-twettiq korrett, etiku u xieraq tal-attivitajiet tan-negozju u tal-professjonijiet rilevanti kollha u l-prevenzjoni ta' kunflitti ta' interess, u għall-promozzjoni tal-użu ta' prattiki kummerċjali tajbin fost in-negozji u fir-relazzjonijiet kuntrattwali tan-negozji mal-Istat;

- (b) il-prevenzjoni tal-użu ta' hażin tal-proċeduri li jirregolaw l-entitajiet privati, inklużi l-proċeduri li jirrigwardjaw is-sussidji u l-liċenzji mogħtija mill-awtoritajiet pubbliċi għal attivitajiet kummerċjali; u
- (c) il-promozzjoni ta' miżuri maħsuba sabiex jipprevjenu l-kunflitti ta' interess billi jiġu imposti restrizzjonijiet, kif xieraq u għal perjodu ta' żmien raġonevoli, fuq l-attivitajiet professjonali ta' eks uffiċjali pubbliċi jew fuq l-impjeg ta' uffiċjali pubbliċi mis-settur privat wara r-riżenja jew l-irtirar tagħhom, jekk tali attivitajiet jew impjeg ikunu relatati direttament mal-funzjonijiet miżmuma jew issorveljati minn dawk l-uffiċjali pubbliċi matul il-mandat tagħhom.

ARTIKOLU 11

Miżuri għall-Prevenzjoni tal-Hasil tal-Flus

1. Filwaqt li jirrikonoxxu l-importanza tal-prevenzjoni tal-ħasil tal-flus u l-impatt potenzjali ta' dan fuq il-kummerċ u l-investiment internazzjonali, il-Partijiet jikkonfermaw l-impenn tagħhom li jadottaw jew iżommu reġim regolatorju u superviżorju domestiku komprensiv għall-istituzzjonijiet finanzjarji u n-negozji u l-professjonijiet mhux finanzjarji nnominati (minn hawn 'il quddiem imsejha "DNFBPs"), f'konformità mal-impenji eżistenti skont l-UNCAC u r-Rakkomandazzjonijiet tal-FATF. Il-Partijiet għandhom jippromwovu l-implimentazzjoni tar-Rakkomandazzjonijiet 24 u 25 tal-FATF dwar it-Trasparenza u s-sjieda benefiċjarja ta' persuni ġuridiċi u dwar it-Trasparenza u s-sjieda benefiċjarja ta' arrangamenti legali, u l-Prinċipji ta' Livell Għoli tal-G20 dwar it-Trasparenza ta' Sjieda Benefiċjarja.

2. F'konformità mal-impenji tal-UNCAC, mar-Rakkomandazzjonijiet tal-FATF u mal-Prinċipji ta' Livell Għoli tal-G20 imsemmija fil-paragrafu 1, il-Partijiet għandhom jadottaw jew iżommu miżuri li:

- (a) jiżguraw li l-liġijiet domestiċi tagħhom jinkludu definizzjoni ta' "sid benefiċjarju" li tkopri l-persuna fiżika li fl-aħħar mill-aħħar tippossjedi jew tikkontrolla klijent jew il-persuna fiżika li f'isimha tkun qiegħda titwettaq tranżazzjoni, inklużi wkoll dawk il-persuni fiżiċi li jeżerċitaw kontroll effettiv aħħari fuq persuna ġuridika jew arrangament;
- (b) jiżguraw li l-persuni ġuridiċi inkorporati fit-territorju tagħhom ikunu meħtieġa jiksbu u jzommu informazzjoni adegwata, akkurata u attwali dwar is-sjieda benefiċjarja tagħhom;
- (c) jiżguraw li t-trustees ta' trusts espressi jew ta' arrangamenti legali oħrajn bi struttura jew b'funzjoni simili għat-trusts espressi jzommu informazzjoni adegwata, akkurata u attwali dwar is-sjieda benefiċjarja tagħhom, inkluż ta' settlors, kwalunkwe protettur, trustees u benefiċjarji jew klassi ta' benefiċjarji, u kwalunkwe persuna fiżika oħra li teżerċita kontroll effettiv aħħari fuq it-trust;
- (d) jirrikjedu li l-istituzzjonijiet finanzjarji u d-DNFBPs, mifhuma li huma dawk definiti mir-Rakkomandazzjonijiet tal-FATF, jidentifikaw il-klijent u jivverifikaw l-identità ta' dak il-klijent, kif ukoll jidentifikaw is-sid benefiċjarju u jieħdu miżuri ragonevoli sabiex jivverifikaw l-identità tas-sid benefiċjarju, sabiex l-istituzzjoni finanzjarja jew id-DNFBP tkunu sodisfatta li tkun taf min huwa s-sid benefiċjarju;

- (e) jistabbilixxu mekkaniżmi maħsuba sabiex jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti rilevanti kif definiti mil-liġi tal-Partijiet ikollhom aċċess għal informazzjoni dwar is-sjieda benefiċjarja fil-hin;
- (f) jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti tagħhom jipparteċipaw fi skambji ta' informazzjoni dwar is-sjieda benefiċjarja mal-kontropartijiet internazzjonali b'mod f'waqt u effettiv;
- (g) jirrikjedu li l-istituzzjonijiet finanzjarji u d-DNFBPs iwettqu diligenza dovuta msahha b'mod partikolari b'rabta ma' persuni politikament esposti, li huma mifhuma li huma individwi li għandhom jew li kellhom funzjonijiet pubbliċi prominenti fit-territorju ta' kwalunkwe Parti jew fuq livell internazzjonali, kif ukoll il-membri tal-familja tagħhom u l-kumpaniji assoċjati mill-qrib; u
- (h) jiżguraw li jkun hemm fis-sehħ superviżjoni effettiva tal-obbligi msemmija hawn fuq, inkluż permezz tal-istabbiliment u l-infurzar ta' sanzjonijiet effettivi, proporzjonati u dissważivi għan-nuqqas ta' konformità.

3. Il-Partijiet jirrikonoxxu l-utilità li jistabbilixxu registri sabiex jipprovdu, fil-hin, informazzjoni akkurata u aġġornata dwar is-sjieda benefiċjarja għal persuni ġuridici u arranġamenti legali, sabiex jiffaċilitaw il-prevenzjoni tal-korruzzjoni u l-ħasil tal-flus u l-ġlieda kontribom.

TAQSIMA D

Miżuri għall-Prevenzjoni tal-Korruzzjoni fis-Settur Pubbliku

ARTIKOLU 12

Il-Kondotta tal-Uffiċjali Pubbliċi

1. Il-Partijiet jafferma mill-ġdid l-appoġġ tagħhom għall-Prinċipji ta' Livell Għoli tal-G20 dwar id-Divulgazzjoni tal-Assi mill-Uffiċjali Pubbliċi adottati fis-Summit tal-Mexxejja tal-G20 f'Los Cabos fit-18 u d-19 ta' Ġunju 2012, kif ukoll għall-Prinċipji ta' Kondotta għall-Uffiċjali Pubbliċi għall-Messiku tal-Kooperazzjoni Ekonomika Asja-Paċifiku, adottati fl-14-il laqgħa tal-Mexxejja Ekonomiċi f'Hanoi fl-2006, u r-Rakkomandazzjoni dwar il-kodiċijiet ta' kondotta għall-uffiċjali pubbliċi adottata mill-Kunsill tal-Ewropa fl-11 ta' Mejju 2000 għall-Unjoni Ewropea.
2. Il-Partijiet jafferma mill-ġdid l-impenji tagħhom fl-Artikolu 8 tal-UNCAC, inklużi l-applikazzjoni ta' kodiċijiet jew standards ta' kondotta għall-uffiċjali pubbliċi, l-iffaċilitar tar-rapportar mill-uffiċjali pubbliċi ta' atti ta' korruzzjoni lill-awtoritajiet xierqa, il-ħtieġa li l-uffiċjali pubbliċi jagħmlu dikjarazzjonijiet lill-awtoritajiet xierqa rigward kunflitti ta' interess potenzjali, u t-tehid ta' miżuri li jipprevedu miżuri dixxiplinari jew miżuri oħrajn kontra uffiċjali pubbliċi li jiksru tali kodiċijiet jew standards.

ARTIKOLU 13

It-Trasparenza fl-Amministrazzjoni Pubblika

1. Il-Partijiet jenfasizzaw l-importanza tat-trasparenza fl-amministrazzjoni pubblika għall-prevenzjoni tal-korruzzjoni relatata mal-kummerċ u l-investment internazzjonali u għandhom jippromwovu t-trasparenza f'konformità ma' dispożizzjonijiet speċifiċi u orizzontali fil-Parti III ta' dan il-Ftehim, inklużi b'mod partikolari dispożizzjonijiet dwar il-faċilitazzjoni tal-kummerċ, l-akkwist pubbliku, ir-regolamentazzjoni domestika u t-trasparenza.
2. Il-Partijiet jafferaw mill-ġdid l-impenji tagħhom skont il-paragrafu 2 tal-Artikolu 13 tal-UNCAC sabiex jieħdu miżuri xierqa sabiex jiżguraw li l-korpi kontra l-korruzzjoni tagħhom ikunu magħrufa mill-pubbliku, u sabiex jipprovdu aċċess lil dawk il-korpi, jekk xieraq, għar-rapportar ta' kwalunkwe incident rilevanti.

ARTIKOLU 14

Il-Parteċipazzjoni tas-Socjeta' Ċivili

Il-Partijiet jirrikonoxxu l-importanza tal-parteċipazzjoni tas-socjeta' ċivili fil-prevenzjoni tal-korruzzjoni fil-kummerċ u l-investiment internazzjonali u l-glieda kontriha, kif ukoll il-ħtieġa li tiżdied is-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku rigward l-eżistenza, il-kawżi u l-gravità tal-korruzzjoni u t-theddida li ġġib magħha. Għal dak il-ghan, il-Partijiet jafferma mill-ġdid l-impenji tagħhom skont il-paragrafu 1 tal-Artikolu 13 tal-UNCAC, b'mod partikolari dwar it-tehid ta' miżuri xierqa sabiex jippromwovu l-parteċipazzjoni attiva ta' individwi u gruppi barra mis-settur pubbliku, bħas-socjeta' ċivili, l-organizzazzjonijiet mhux governattivi u l-organizzazzjonijiet ibbażati fil-komunità.

ARTIKOLU 15

Il-Protezzjoni tal-Informaturi

Il-Partijiet jafferma mill-ġdid l-impenn tagħhom skont il-paragrafu 4 tal-Artikolu 8 tal-UNCAC li jikkunsidraw li jistabbilixxu miżuri u sistemi sabiex jiffaċilitaw ir-rapportar mill-uffiċjali pubbliċi ta' atti ta' korruzzjoni lill-awtoritajiet xierqa, meta huma jiġu nnotifikati b'tali atti fit-twettiq tal-funzjonijiet tagħhom. Il-Partijiet jafferma mill-ġdid ukoll l-impenn tagħhom skont l-Artikolu 33 tal-UNCAC li jikkunsidraw li jistabbilixxu miżuri xierqa sabiex jipprovdu protezzjoni kontra kwalunkwe trattament mhux ġustifikat għal kwalunkwe informatur.

TAQSIMA E

Soluzzjoni ta' Tilwim

ARTIKOLU 16

Kamp ta' applikazzjoni

1. F'każ ta' nuqqas ta' qbil bejn il-Partijiet rigward kwalunkwe dispożizzjoni ta' dan il-Protokoll, il-Partijiet għandhom jirrikorru esklussivament għall-proċeduri msemija fl-Artikoli 17 sa 21.
2. Il-paragrafu 1 huwa mingħajr preġudizzju għad-drittijiet u l-obbligi tal-Partijiet skont il-proċeduri rilevanti għas-soluzzjoni tat-tilwim tal-istrumenti internazzjonali msemija f'dan il-Protokoll.
3. Kull Parti żżomm id-dritt li tinforza l-liġijiet rispettivi tagħha kontra l-korruzzjoni permezz tal-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi, tal-prosekuzzjoni u ġudizzjarji tagħha, f'konformità mal-prinċipji fundamentali tal-liġi tagħha.

ARTIKOLU 17

Konsultazzjonijiet

1. Parti tista' titlob li jsiru konsultazzjonijiet mal-Parti l-oħra bil-ghan li tinstab soluzzjoni maqbula b'mod reċiproku. Għandhom isiru konsultazzjonijiet fi hdan is-Sottokumitat Kontra l-Korruzzjoni fil-Kummerċ u l-Investment.
2. Il-Parti li titlob li jsiru konsultazzjonijiet għandha tagħti talba bil-miktub lill-Parti l-oħra li tistabbilixxi r-raġunijiet għat-talba tagħha, inkluża deskrizzjoni tal-kwistjoni kkonċernata u l-mod li bih il-miżura tal-Parti l-oħra taffettwa b'mod negattiv il-kummerċ jew l-investment bejn il-Partijiet. Il-Partijiet għandhom jidhlu f'konsultazzjonijiet fil-pront wara l-ghoti tat-talba għal konsultazzjonijiet u fi kwalunkwe każ mhux aktar tard minn 30 jum wara d-data tal-wasla tat-talba. Il-Partijiet għandhom jagħmlu hilitom kollha sabiex isibu soluzzjoni maqbula b'mod reċiproku għall-kwistjoni permezz ta' dawn il-konsultazzjonijiet.
3. Kull Parti tista', jekk ikun xieraq, tfittex il-parir tal-Gruppi Konsultattivi Domestiċi msemmija fl-Artikolu 1.7 (Gruppi Konsultattivi Domestiċi) tal-Parti IV ta' dan il-Ftehim.
4. Kull Parti għandha tagħmel hilita sabiex tiżgura l-partecipazzjoni tal-persunal tal-awtoritajiet tal-gvern kompetenti tagħha b'responsabbiltà fuq il-kwistjoni soġġetta għall-konsultazzjonijiet.
5. Kwalunkwe soluzzjoni maqbula b'mod reċiproku għandha tkun disponibbli għall-pubbliku, soġġetta għall-protezzjoni ta' informazzjoni kunfidenzjali.

ARTIKOLU 18

Assistenza mill-Esperti

1. Parti tista' titlob bil-miktub lill-Parti l-oħra l-assistenza ta' grupp ta' esperti jekk il-konsultazzjonijiet ikunu ġew konkluzi u ma tkun instabet l-ebda soluzzjoni maqbula b'mod reċiproku fi żmien 90 jum wara t-talba għall-konsultazzjonijiet. Fit-talba tagħha għall-assistenza ta' grupp ta' esperti, il-Parti għandha tiddekrivi l-kwistjoni kkonċernata u l-mod li bih il-miżura tal-Parti l-oħra taffettwa hazin il-kummerċ jew l-investment bejn il-Partijiet.
2. Sakemm ma jkunx miftiehem mod ieħor mill-Partijiet, il-grupp ta' esperti għandu jkun magħmul minn tliet esperti. Il-Partijiet għandhom jikkonsultaw bil-għan li jaqblu dwar l-esperti li se jkunu parti mill-grupp ta' esperti fi żmien 10 ijiem wara d-data tal-wasla tat-talba bil-miktub imsemmija fil-paragrafu 1. Għal dak il-għan, kull Parti għandha tahtar ekspert, li jista' jkun ċittadin ta' dik il-Parti, u tipproponi lill-Parti l-oħra sa tliet kandidati sabiex iservu bħala president. Il-Partijiet għandhom jagħmlu hilitom sabiex jaqblu dwar il-president minn fost il-kandidati sabiex iservu bħala president. Parti tista' toġġezzjona għal ekspert mahtur mill-Parti l-oħra, jekk hija tqis li l-individwu ma jissodisfax ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 20. Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu, il-Partijiet huma mhegga jagħzlu l-esperti mil-lista msemmija fl-Artikolu 19.
3. Jekk il-Partijiet jonqsu milli jaqblu fuq il-grupp ta' esperti fil-perjodu ta' żmien stabbilit fil-paragrafu 2, għandha tapplika l-proċedura stipulata fl-Artikolu 19.

4. Il-grupp ta' esperti għandu jwettaq il-proċeduri f'konformità mat-termini u l-kundizzjonijiet miftiehma mill-Partijiet. Il-Kumitat Kongunt jista' jiddeċiedi dwar ir-regoli ta' proċedura li għandhom japplikaw għall-proċeduri taħt din it-Taqsima.

ARTIKOLU 19

Lista ta' Esperti

Is-Sottokumitat Kontra l-Korruzzjoni fil-Kummerċ u l-Investment għandu, fl-ewwel laqgħa tiegħu wara d-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim, jistabbilixxi lista ta' mill-anqas disa' individwi li huma lesti u kapaċi jservu bħala esperti. Il-lista għandha tkun magħmula minn tliet sublisti: sublista waħda għal kull Parti u sublista waħda ta' individwi li ma humiex ċittadini ta' xi Parti sabiex iservu bħala president. Kull Parti għandha tipproponi mill-anqas tliet individwi għas-sublista tagħha. Il-Partijiet għandhom jagħzlu wkoll mill-anqas tliet individwi għal-lista ta' presidenti. Is-Sottokumitat Kontra l-Korruzzjoni fil-Kummerċ u l-Investment għandu jiżgura li l-lista tinzamm aġġornata u li n-numru ta' esperti jinzamm mhux anqas minn disa' individwi.

ARTIKOLU 20

Il-Kwalifiki tal-Esperti

L-esperti għandu jkollhom għarfien espert fil-liġi jew fil-prattika tal-kwistjonijiet koperti taħt dan il-Protokoll jew fis-soluzzjoni ta' tilwim li jinholoq taħt ftehimiet internazzjonali. Huma għandhom ikunu indipendenti, iservu fil-kapaċitajiet individwali tagħhom u ma jiehdu struzzjonijiet minghand l-ebda organizzazzjoni jew gvern fir-rigward ta' kwistjonijiet relatati man-nuqqas ta' qbil, jew ikunu affiljati mal-gvern ta' kwalunkwe Parti, u għandhom jikkonformaw mal-Anness 31-B (Kodiċi ta' Kondotta għall-Membri tal-Bord u l-Medjaturi).

ARTIKOLU 21

L-Opinjoni tal-Esperti

1. Il-grupp ta' esperti għandu jikkonsulta mal-Partijiet, b'mod kongunt jew individwalment, kif xieraq, bil-għan li jgħinhom isibu soluzzjoni maqbula b'mod reċiproku.
2. Fi kwistjonijiet relatati mal-ftehimiet internazzjonali, mar-Rakkomandazzjonijiet tal-FATF jew mal-Prinċipji ta' Livell Għoli tal-G20 imsemmija f'dan il-Protokoll, l-esperti jistgħu, kif rilevanti u wara notifika lill-Partijiet, ifittxu informazzjoni jew parir mill-organizzazzjonijiet jew il-korpi rilevanti.

3. Jekk ma tinstab l-ebda soluzzjoni maqbula b'mod reċiproku permezz ta' konsultazzjonijiet mal-grupp ta' esperti fi żmien 90 jum wara l-kompożizzjoni tal-grupp ta' esperti, kwalunkwe Parti tista' titlob lill-grupp ta' esperti sabiex jgħidli l-opinjoni b'soluzzjoni proposta.

4. Il-grupp ta' esperti għandu jgħidli l-opinjoni tiegħu fi żmien 90 jum wara t-talba msemmija fil-paragrafu 3, filwaqt li jstabbilixxi s-sejbiet tal-fatti, l-applikabbiltà tad-dispożizzjonijiet rilevanti u l-motiv bażiku wara s-soluzzjoni proposta³. Kull Parti għandha tagħmel l-opinjoni disponibbli għall-pubbliku minnufih wara s-sottomissjoni tagħha mill-grupp ta' esperti, sogġetta għall-protezzjoni ta' informazzjoni kunfidenzjali.

5. Il-Partijiet għandhom jiddiskutu l-miżuri xierqa li għandhom jiġu implimentati sabiex isolvu l-kwistjonijiet ikkonċernati, filwaqt li jqisu l-opinjoni tal-grupp ta' esperti, bil-għan li tinstab soluzzjoni maqbula b'mod reċiproku. Il-Parti li timplimenta l-miżuri għandha tinforma lill-Parti l-oħra bi kwalunkwe miżura li tkun implimentat jew li hija tipprevedi li timplimenta, jew bl-azzjonijiet li tkun hadet jew li hija tipprevedi li tiegħu sabiex issolvi l-kwistjonijiet ikkonċernati, mhux aktar tard minn 3 xhur wara li tkun inħarġet l-opinjoni. Il-Partijiet għandhom, kif xieraq, ifittxu parir dwar l-implimentazzjoni ta' tali miżuri mill-Gruppi Konsultattivi Domestiċi.

³ L-opinjoni u s-soluzzjonijiet tal-grupp ta' esperti ma għandhom jgħidli l-ebda dritt jew obbligu għal persuni fiżiċi jew ġuridiċi.

6. Is-Sottokumitat Kontra l-Korruzzjoni fil-Kummerċ u l-Investment għandu jissorvelja s-segwitu għall-opinjoni tal-grupp ta' esperti u s-soluzzjoni proposta fih. Il-Gruppi Konsultattivi Domestiċi jistgħu jissottomettu osservazzjonijiet lis-Sottokumitat Kontra l-Korruzzjoni fil-Kummerċ u l-Investment f'dak ir-rigward.

ARTIKOLU 22

Rieżami

1. Għall-finijiet tat-tisħiħ tal-implimentazzjoni effettiva ta' dan il-Protokoll, il-Partijiet għandhom jiddiskutu, permezz tal-laqgħat tas-Sottokumitat Kontra l-Korruzzjoni fil-Kummerċ u l-Investment, l-operat tad-dispożizzjonijiet dwar is-soluzzjoni tat-tilwim u tad-dispożizzjonijiet istituzzjonali stabbiliti fit-Taqsimiet E u F, inkluż rieżami possibbli tal-effettività tagħhom, filwaqt li jqisu, fost l-oħrajn, l-esperjenza miksuba permezz tal-implimentazzjoni ta' dan il-Protokoll, l-iżviluppi ta' politika f'kull Parti, l-iżviluppi fil-ftehimiet internazzjonali u l-fehmiet ippreżentati mill-partijiet ikkonċernati.
2. Is-Sottokumitat Kontra l-Korruzzjoni fil-Kummerċ u l-Investment jista' jirrakkomanda lill-Kumitat Kongunt modifiki għad-dispożizzjonijiet rilevanti ta' dan il-Protokoll li jkunu jirriflettu l-eżitu tad-diskussjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 li għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' emenda stabbilita fl-Artikolu 2.4 (Emenda) tal-Parti IV ta' dan il-Ftehim.

TAQSIMA F

Arrangamenti Istituzzjonali

ARTIKOLU 23

Sottokumitat Kontra l-Korruzzjoni fil-Kummerċ u l-Investment

1. Il-Partijiet b'dan jistabbilixxu Sottokumitat Kontra l-Korruzzjoni fil-Kummerċ u l-Investment. Dan għandu jinkludi rappreżentanti ta' kull Parti, b'responsabbiltà fi kwistjonijiet relatati mal-prevenzjoni tal-korruzzjoni u l-għieda kontriha, filwaqt li jitqiesu l-kwistjonijiet speċifiċi li għandhom jiġu indirizzati fi kwalunkwe sessjoni partikolari.
2. Is-Sottokumitat Kontra l-Korruzzjoni fil-Kummerċ u l-Investment għandu jiltaqa' fi żmien sena mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim, sakemm ma jkunx miftiehem mod ieħor mill-Partijiet, u minn hemm 'il quddiem kif miftiehem b'mod reċiproku mill-Partijiet.
3. Il-funzjonijiet tas-Sottokumitat Kontra l-Korruzzjoni fil-Kummerċ u l-Investment huma li:
 - (a) jiffacilita u jissorvelja l-implimentazzjoni effettiva ta' dan il-Protokoll u jiddiskuti kwalunkwe diffikultà li tista' tinholq fl-implimentazzjoni tiegħu;

- (b) jippromwovi l-kooperazzjoni bejn il-Partijiet dwar kwistjonijiet koperti minn dan il-Protokoll, kif ukoll jippromwovi l-iskambju ta' informazzjoni dwar l-iżviluppi f'fora mhux governattivi, reġjonali u multilaterali dwar kwistjonijiet koperti minn dan il-Protokoll;
- (c) jidentifika jew jiddiskuti inizjattivi dwar kwistjonijiet koperti minn dan il-Protokoll li jibbenefikaw minn kooperazzjoni bilaterali akbar; u
- (d) jidentifika jew jiddiskuti titjib possibbli għal dan il-Protokoll.

4. Kull Parti għandha tahtar punt ta' kuntatt sabiex jiffaċilita l-komunikazzjoni u l-koordinazzjoni bejn il-Partijiet fuq kwistjonijiet relatati mal-implimentazzjoni ta' dan il-Protokoll u tinnotifika lill-Parti l-oħra bid-dettalji ta' kuntatt tiegħu. Il-Partijiet għandhom jinnotifikaw lil xulxin minnufih dwar kwalunkwe tibdil f'dawk id-dettalji ta' kuntatt.

B'XHIEDA TA' DAN, il-Plenipotenzjarji sottoskritti, debitament awtorizzati għal dan il-għan, iffirmaw dan il-Ftehim.

Magħmul fi ..., f'dan ... jum ta' ... fis-sena ...,

Għar-Renju tal-Belġju,

Għar-Repubblika tal-Bulgarija,

Għar-Repubblika Ċeka,

Għar-Renju tad-Danimarka,

Għar-Repubblika Federali tal-Ġermanja,

Għar-Repubblika tal-Estonja,

Għall-Irlanda,

Għar-Repubblika Ellenika,

Għar-Renju ta' Spanja,

Għar-Repubblika Franciża,

Għar-Repubblika tal-Kroazja,

Għar-Repubblika Taljana,

Għar-Repubblika ta' Ċipru,

Għar-Repubblika tal-Latvja,

Għar-Repubblika tal-Litwanja,

Għall-Gran Dukat tal-Lussemburgu,

Għall-Ungerija,

Għar-Repubblika ta' Malta,

Għar-Renju tan-Netherlands,

Għar-Repubblika tal-Awstrija,

Għar-Repubblika tal-Polonja,

Għar-Repubblika Portugiża,

Għar-Rumanija,

Għar-Repubblika tas-Slovenja,

Għar-Repubblika Slovakka,

Għar-Repubblika tal-Finlandja,

Għar-Renju tal-Iżvezja,

Għall-Unjoni Ewropea

Għall-Istati Uniti tal-Messiku